

Sygn. akt VI U 1498/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Maciej Flinik

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2023 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 28 września 2021 r., znak: (...)

w sprawie: A. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sędzia Maciej Flinik

Sygn. akt VI U 1498/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 września 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 107 i 14 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odmówił ubezpieczonej A. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, powołując się na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 25 sierpnia 2021 r. , która nie stwierdziła niezdolności ubezpieczonej do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona A. W. opisując swój stan zdrowia i przebieg dotychczasowego leczenia oraz podnosząc, że z roku na rok jej stan zdrowia (po przebytej chorobie nowotworowej i zastosowanym leczeniu) pogarsza się i ma w związku z tym coraz większe problemy z normalnym funkcjonowaniem.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację .

Sąd Okręgowy ustalił , co następuje:

U ubezpieczonej A. W. stwierdza się obecnie chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, zwyrodnienie stawów biodrowych, zwyrodnienie stawów kolanowych oraz protezę piersi lewej w następstwie amputacji gruczołu piersiowego w przebiegu leczenia nowotworu (rak inwazyjny). W/w- na nie jest obecnie ani całkowicie ani częściowo niezdolna do pracy .

/ dowód : opinie biegłych onkologa i ortopedy k. 21- 26 oraz 53-54 akt sprawy /

Do 30 czerwca 2021r. skarżąca była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (z powodu schorzenia onkologicznego) . W okresie od 1 lipca do 30 września 2021r. pozostawała uprawniona do renty na podstawie ustawy covidowej. We wskazanej wyżej dacie (w dniu 30 czerwca 2021r.) ubezpieczona złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. Lekarz orzecznik w orzeczeniu z dnia 21 lipca 2021r. stwierdził brak dysfunkcji organizmu, które powodowałyby jej niezdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. W następstwie złożonego sprzeciwu komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 25 sierpnia 2021r. również stwierdziła, iż obecny stopień naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonej nie uzasadnia orzeczenia długotrwałej niezdolności do pracy. W rezultacie zaskarżoną decyzją odmówiono jej prawa do renty na dalszy okres.

/ bezsporne – akta i dokumentacja orzecznicza ZUS /

Aktualnie ubezpieczona prowadzi działalność gospodarczą polegającą na pośrednictwie ubezpieczeniowym (jest agentem ubezpieczeniowym) .

/ dowód : zeznania w/w- nej – zapis AV k. 79 akt sprawy /

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dostępnej dokumentacji medycznej oraz w oparciu o opinie biegłych sądowych - onkologa i ortopedy, która uznał za miarodajne dla oceny stanu zdrowia ubezpieczonej i jego przekładania się na jej obecną zdolność do pracy , zostały bowiem sporządzone wyczerpująco i rzetelnie przez specjalistów tych dziedzin medycyny , które zajmują się diagnozowaniem i leczeniem schorzeń, na które cierpi ubezpieczona, w oparciu o posiadane przez biegłych wiadomości specjalne i spełniają wymagania określone w art. 285 k.p.c.

Sąd pominął zastrzeżenia ubezpieczonej (zgłoszone w piśmie k. 66 i w trakcie rozprawy) , albowiem twierdzenia o rzekomym poinformowaniu jej przez biegłego ortopedę o tym, że stwierdzane u niej schorzenia skutkują częściową niezdolnością do pracy nie znajdują odzwierciedlenia w kategoriach jasnej i jednoznacznej konkluzji tegoż lekarza co do braku występowania u niej tak całkowitej jak i częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy. Uwagi ubezpieczonej co do potencjalnych trudności z uzyskaniem zwolnienia lekarskiego po pandemii (w przypadku nasilenia dolegliwości bólowych) uległy obecnie (w sytuacji zniesienia w zasadzie niemal wszystkich obostrzeń) dezaktualizacji. Co do wskazywanej szczególnej weryfikacji ewentualnej niezdolności do pracy u osób prowadzących działalność gospodarczą (założenie, że pomimo wieku , przebytych i nadal funkcjonujących u niej schorzeń , w przypadku nasilenia dolegliwości napotka na problemy z uzyskaniem zwolnienia lekarskiego) są to w ocenie sądu niczym nieuzasadnione obawy w/w- nej . Wskazywana kolejna dysfunkcja organizmu (skutkiem czego jest skierowanie na operację usunięcia jajników) nie mogła stać się przedmiotem badania w niniejszym postępowaniu , albowiem nie ma znaczenia z punktu widzenia oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji na dzień jej wydania (schorzenie ujawniło się później). Nie można natomiast wykluczyć, iż w przyszłości stanie się podstawą orzeczenia częściowej niezdolności w/w- nej do pracy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) stanowi, iż prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie. Stosownie do treści art. 57 przywoływanego aktu prawnego renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy; ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit.

a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (ust. 1). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 2). W myśl art. 12 ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1). Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3). Zgodnie natomiast z treścią art. 13 ust. 1 ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji (pkt 1); możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (pkt 2).). W wyroku z dnia 2 września 2015 r. III AUa 2120/14 Sąd Apelacyjny wskazał, iż punktem wyjścia w sprawach o rentę jest ustalenie w jaki sposób należy rozumieć pojęcie "pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji". Jak właściwie wskazywał organ rentowy, w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że wyjaśnienie treści tego pojęcia wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2006 r., I UK 103/06, OSNP 2007 nr 17-18, poz. 261; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2007 r., II UK 156/06, OSNP 2008 nr 3-4, poz. 45). Przy czym jak wskazano w wyroku SN z dnia 12 sierpnia 2015 r. I UK 387/14 do sądu rozpoznającego sprawę o prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy należy dokonanie analizy elementów pojęciowych niezdolności do pracy. Chodzi w szczególności o ocenę, na czym może polegać utrata w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s.). Z samej definicji częściowej niezdolności do pracy wynika, że ubezpieczony może utracić zdolność do pracy w określonym stopniu, a mimo to nie nabyć prawa do renty. Znaczenie ma dopiero utrata zdolności do pracy w znacznym stopniu. Wprawdzie ustawodawca nie wyjaśnia, jak należy rozumieć znaczny stopień utraty zdolności do pracy, tym niemniej semantycznie pojęcie "w znacznym stopniu" oznacza "w stopniu większym niż połowa zwykłej zdolności do pracy". Przy takim założeniu można przyjąć, że z art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s. wynika granica ochrony ubezpieczeniowej, gdyż prawa do renty nie ma ubezpieczony, który utracił zdolność do pracy w stopniu mniejszym niż znaczny (mniejszym niż połowa zwykłej zdolności do pracy). Można zatem stwierdzić, że utrata w nieznacznym stopniu (na pewno w mniejszym niż znaczny stopień) zdolności do pracy nie uprawnia do ustalenia niezdolności do pracy (choćby częściowej) jako przesłanki prawa do renty. I odwrotnie, utrata zdolności do pracy w znacznym stopniu (większym niż połowa zwykłej zdolności do pracy) uprawnia do ustalenia częściowej niezdolności do pracy jako przesłanki prawa do renty na podstawie art. 12 ust. 3 u.e.r.f.u.s.

Ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych. W niniejszej sprawie biegli (specjalista onkolog i ortopeda) w dwóch niezależnych od siebie opiniach, które sąd uznał za miarodajne i przydatne do rozstrzygnięcia sprawy, stwierdzili, że niewątpliwie występujące u ubezpieczonej schorzenia narządu ruchu, stan po przebytej chorobie nowotworowej i związane z nimi dolegliwości nie osiągają takiego stopnia zaawansowania (nasilenia), aby czyniły ją choćby częściowo niezdolną do pracy zgodnej z jej dotychczasowymi kwalifikacjami (czyli pracy agenta ubezpieczeniowego). Ubezpieczona nie straciła zdolności do wykonywania tego rodzaju czynności w co najmniej 50%. Należy przy tym zauważyć, iż w przedmiocie stanu zdrowia ubezpieczonej i jego przekładania się na jej zdolność do pracy wypowiedziało się łącznie 6 specjalistów (lekarz orzecznik, złożona z 3 lekarzy komisja lekarska ZUS, biegli sądowi onkolog i ortopeda) dochodząc do tożsamyh wniosków co do zachowania przez ubezpieczoną zdolności do pracy (zgodnej z dotychczasowymi kwalifikacjami). W takim stanie rzeczy sąd nie ma podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji, oddalając odwołanie jako bezzasadne.

Sędzia Maciej Flinik